

**ВЪЗПРИЯТИЯ НА
МЛАДИТЕ ЕВРОПЕЙЦИ ЗА
ВЗАИМОВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ
КЛИМАТ И МИГРАЦИЯ**

**ОБЩОЕВРОПЕЙСКО
ИЗСЛЕДВАНЕ:
БЪЛГАРИЯ**

**#CLIMATE
OFCHANGE**

DEAR

DEVELOPMENT EDUCATION
AND AWARENESS RAISING
supporting global change

Co-funded by
the European Union

End Climate Change,
Start Climate
of Change

Възприятия на младите европейци за взаимовръзките между климат и миграция Общоевропейско изследване: България

Това изследване беше възложено на Ipsos по проекта #ClimateOfChange, ръководен от WeWorld-GVC. Февруари 2021

<https://climateofchange.info/>

Тази публикация е осъществена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. За съдържанието ѝ отговаря изцяло и единствено Ipsos и при никакви обстоятелства не може да се приема, че то отразява официалното становище на Европейския съюз.

European Public Affairs
Diestsevest 25, 5th floor
3000 Leuven
Belgium
www.ipsos.com

Автори:

Алисън Дън, Дан Бейвард

Българският вариант на изследването се издава от Фондация "ЕкоОбщност"
www.bepf-bg.org

Превод от английски: Калин Ненов

Редактор: Любомира Колчева

Корица:

Автор: Sidsel Sørensen for Fine Acts

Източник: <https://thegreats.co/artworks/after-the-storm>

Лиценз: Creative Commons-Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC-BY-NC-SA)

АКЦЕНТИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО В БЪЛГАРИЯ

Предистория и контекст

Общоевропейската кампания „Спри промяната на климата, постави начало на климат на промяна“ (#ClimateOfChange), финансирана от Европейската комисия, се стреми да насърчи младите европейци да разберат сложните взаимовръзки между изменението на климата и миграцията. Крайната ѝ цел е да създаде движение от добре осведомени хора, готови да променят начина си на живот и да изискват нови политики за развитие. Като част от кампанията www.climateofchange.info беше проведено допитване сред младите хора (на възраст 15 до 35 г.) в 23 европейски държави, включително България.

Обобщение

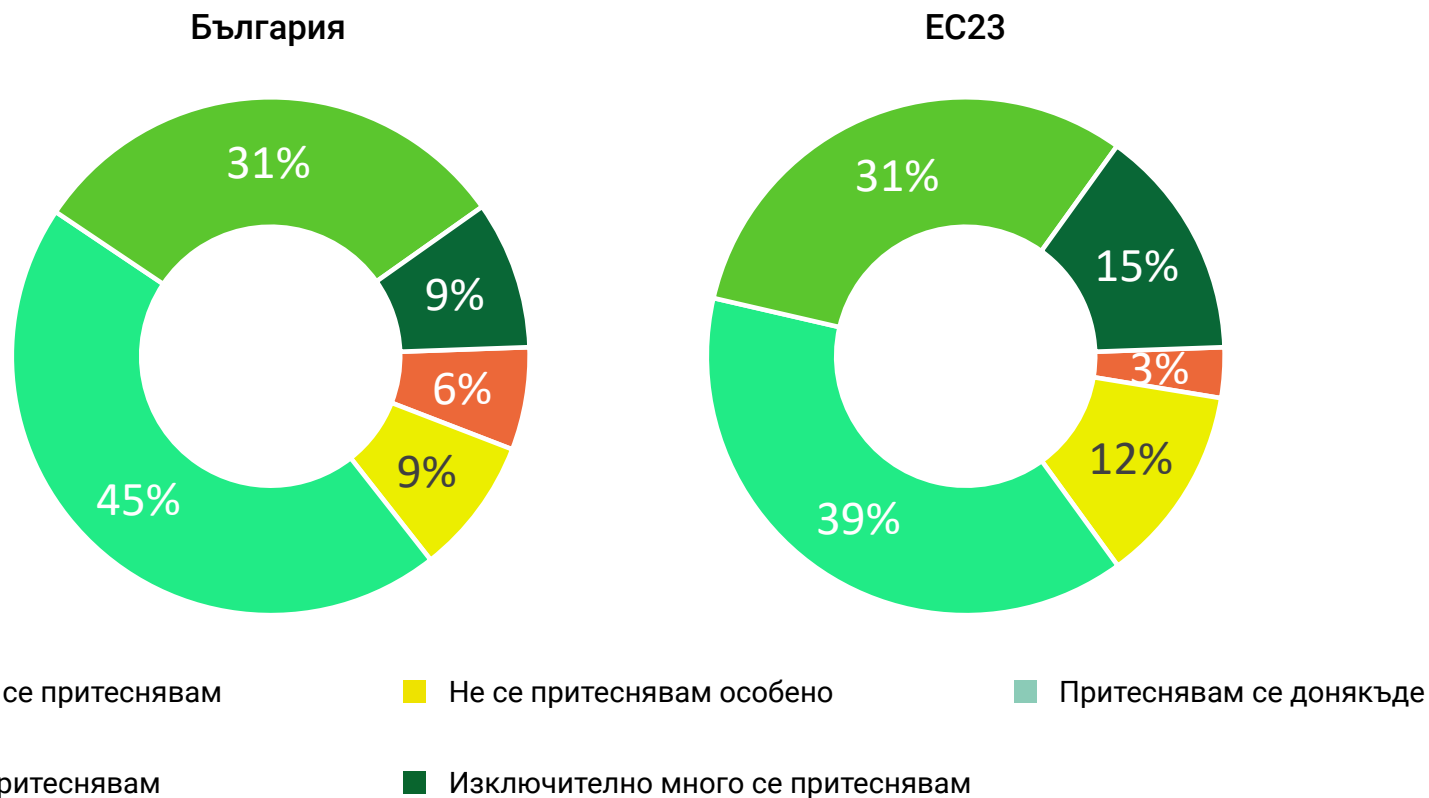
- Загрижеността на младите българи за изменението на климата е малко по-ниска от средната за Европа (съответно 40% и 46% се притесняват много или изключително много). Съответно те считат климатичните промени за третия най-сериозен световен проблем, след бедността/гледа и влошаването на състоянието на околната среда.
- От друга страна, само 7% се тревожат осезаемо за мащабната миграция – доста по-малко от европейските си връстници (13%).
- Осем от десет млади българи (83%) правят връзка между потребителското ни поведение и екологичните проблеми, а 82% смятат, че икономическият модел облагодетелства по-заможните слоеве.
- Допитаните са склонни да вярват, че управленските планове трябва да дават приоритет на справянето със замърсяването и климатичните промени (подкрепено от 77%) и че липсата на мерки по тези проблеми уврежда икономиката (подкрепено от 73%).
- Малко над половината млади българи (51%) считат, че и богатите, и бедните държави носят отговорност за намаляване на последствията от климатичните промени.
- Подобно на цяла Европа, само малка част от българите (32%) са наясно с термина „климатични мигранти“.
- Въпреки това 58% са съгласни, че климатичните мигранти заслужават същата правна защита като хората, които бягат от война или преследване.
- Младите българи имат желание за действие – например над три четвърти от тях (79%) заявяват, че са или биха гласували за политици, които дават приоритет на мерките, свързани с изменението на климата и (климатичната) миграция.

Контекст

Сред младите българи загрижеността за климатичните промени е значителна, но по-малка от средната за Европа.

- Четирима от десет млади българи (40%) се притесняват много или изключително много за климатичните промени; за сравнение, съответният процент за техните връстници в Европа като цяло е 46%.

Фиг. 1: Степен на загриженост за изменението на климата

Q7. Доколко се притеснявате, ако изобщо го правите, за изменението на климата?
Основа: всички допитани (n=22 377 в ЕС23; 1020 в България)

- Според младите българи най-сериозният световен проблем е „влошаването на състоянието на околната среда“, следван от „бедността и гладът“. На трето място застава „изменението на климата“. Българите не се тревожат толкова за мащабната миграция, включително и в сравнение със средния процент за европейците като цяло (7% спрямо 13%).

Фиг. 2: Възприятия за най-сериозните световни проблеми

Q1 .Кои от изброените според Вас са най-сериозните проблеми, пред които светът е изправен като цяло?
Моля, изберете до три отговора.

Основа: всички допитани (n=22 377 в ЕС23; 1020 в България)

Младите българи смятат, че нашите навици на потребление не са устойчиви и че българската икономика работи в полза на облагодетелстваните групи.

- Над осем от десет допитани (83%) са убедени, че икономиката на България е устроена в полза на богатите и имащите власт.
- Подобен процент (82%) вярват, че настоящите им потребителски навици не са устойчиви.

Фиг. 3: Възприятия за настоящия икономически модел

- Напълно съгласен/на
- Съгласен/на
- По-скоро съгласен/на
- Нито съгласен/на, нито несъгласен/на
- По-скоро несъгласен/на
- Несъгласен/на
- Напълно несъгласен/на
- Не знам

? Q2. Доколко сте съгласен/на или несъгласен/на със следните твърдения?
 Основа: всички допитани в България (n=1020)

- Огромното мнозинство млади българи считат, че ако държавните политики не са насочени към справяне със замърсяването и климатичните промени, това е знак, че правителството си е поставило грешни приоритети (77%), че ще има отрицателни последици за икономиката (73%) и че правителството не се вслушва в обикновените хора (73%).

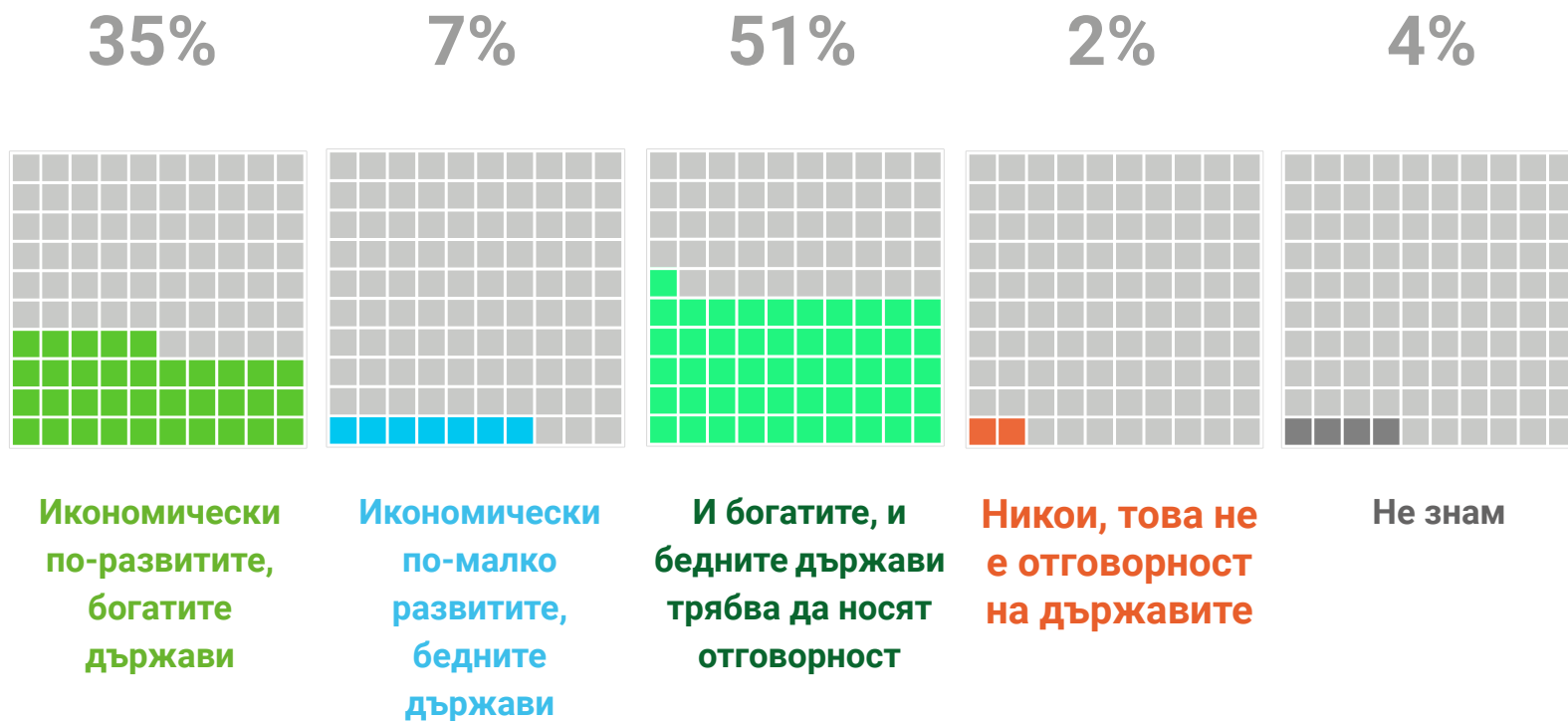
Фиг. 4: Ако планове на държавите не включват справяне със замърсяването и изменението на климата, това е...

Q12. Ако планове на държавите не включват справяне със замърсяването и изменението на климата, как бихте определили това? Моля, от всяка двойка твърдения, изберете това, което най-добре отразява Вашето мнение.
 Основа: всички допитани в България (n=1020)

- Около половината млади българи (51%) смятат, че и богатите, и бедните държави трябва да поемат отговорност за намаляване на последиците от климатичните промени. Около една трета (35%) считат, че в случая отговорността е главно на богатите държави.

Фиг. 5: Кои държави трябва да положат най-много усилия за намаляване на последиците от изменението на климата?

Q11. Според Вас кои държави, ако има такива, трябва да положат най-много икономически и политически усилия за намаляване на последиците от изменението на климата?
 Основа: всички допитани в България (n=1020)

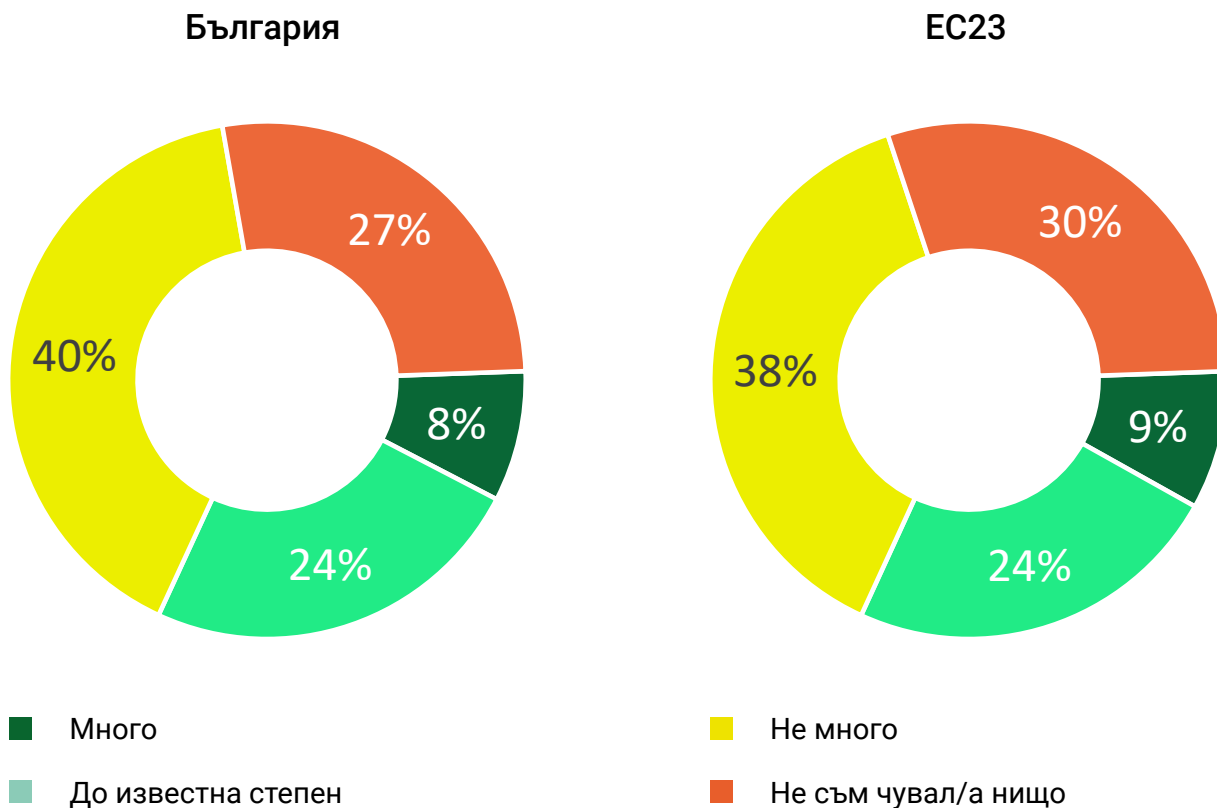

Правят ли връзка младите хора между изменението на климата и миграцията?

Също като връстниците си в Европа, младите българи имат смътна представа за климатичната миграция и не я намират за важен двигател на миграцията към собствената им страна.

- Една трета от допитаните (32%) са чували много или до известна степен за фразата „климатични мигранти“ – също колкото средната стойност за Европа.

Фиг. 6: Доколко сте чували за термина „климатични мигранти“?

Q16. До този момент, доколко сте чували за термина „климатични мигранти“?
Основа: всички допитани (n=22 377 в ЕС23; 1020 в България)

- Повече от половината (57%) считат, че търсенето на икономически възможности е сред основните причини за миграция към България.
- Само 13% вярват, че „изменението на климата“ е сред най-важните движещи сили или причини за миграция към България – което е под средната стойност за Европа (17%).

Фиг. 7: Кои според Вас са най-важните движещи сили или причини хората да мигрират в страната ви (изберете до три отговора)?

Q13. Кои според Вас са най-важните движещи сили или причини хората да мигрират във вашата страна? Моля, изберете до три отговора.

Основа: всички допитани (n=22 377 в ЕС23; 1020 в България)

- Повече от половината млади българи (58%) са съгласни, че климатичните мигранти заслужават същата правна защита като хората, бягащи от война или преследване.

Фиг. 8: Информираност за климатичната миграция

? Q17. До каква степен сте съгласен/на или несъгласен/на, че...?
 Основа: всички допитани в България (n=1020)

Активни ли са младите хора?

Съществена част от младите българи се чувстват лично отговорни за справянето с климатичните промени и са доста мотивирани да действат.

- Според младите българи най-голяма отговорност за справяне с изменението на климата имат бизнесът и индустрията. Около една трета от тях (34%) приемат основната отговорност за лично своя, в пълно съответствие със средната стойност за Европа (също 34%).
- Само 15% от допитаните обаче се чувстват силно мотивирани да водят устойчив начин на живот, което е под средното за европейските им връстници (19%).¹

---

¹ Показателите за мотивация са базирани на въпрос Q6, който проучва поведението и възгледите на допитаните относно устойчивия начин на живот. За подробности вижте Основния доклад за всички държави.

Q10. Според Вас кой основно е отговорен за справянето с изменението на климата?

Основа: всички допитани (n=22 377 в ЕС23; 1020 в България)

Фиг. 9: Кой основно е отговорен за справянето с изменението на климата?

- Три четвърти от младите българи (79%) твърдят, че са подписвали петиция или биха гласували за политици, които дават висок приоритет на справянето с изменението на климата и (климатичната) миграция. Малко по-малко (68%) отговарят, че са участвали или биха участвали в ненасилствени протести, за да привлекат внимание към тези проблеми.

Фиг. 10: Правили ли сте или бихте ли направили някои от следните неща за справяне с климатичните промени, миграцията и климатичната миграция?

Q18. Правили ли сте или бихте ли направили някои от следните неща за справяне с тези проблеми?

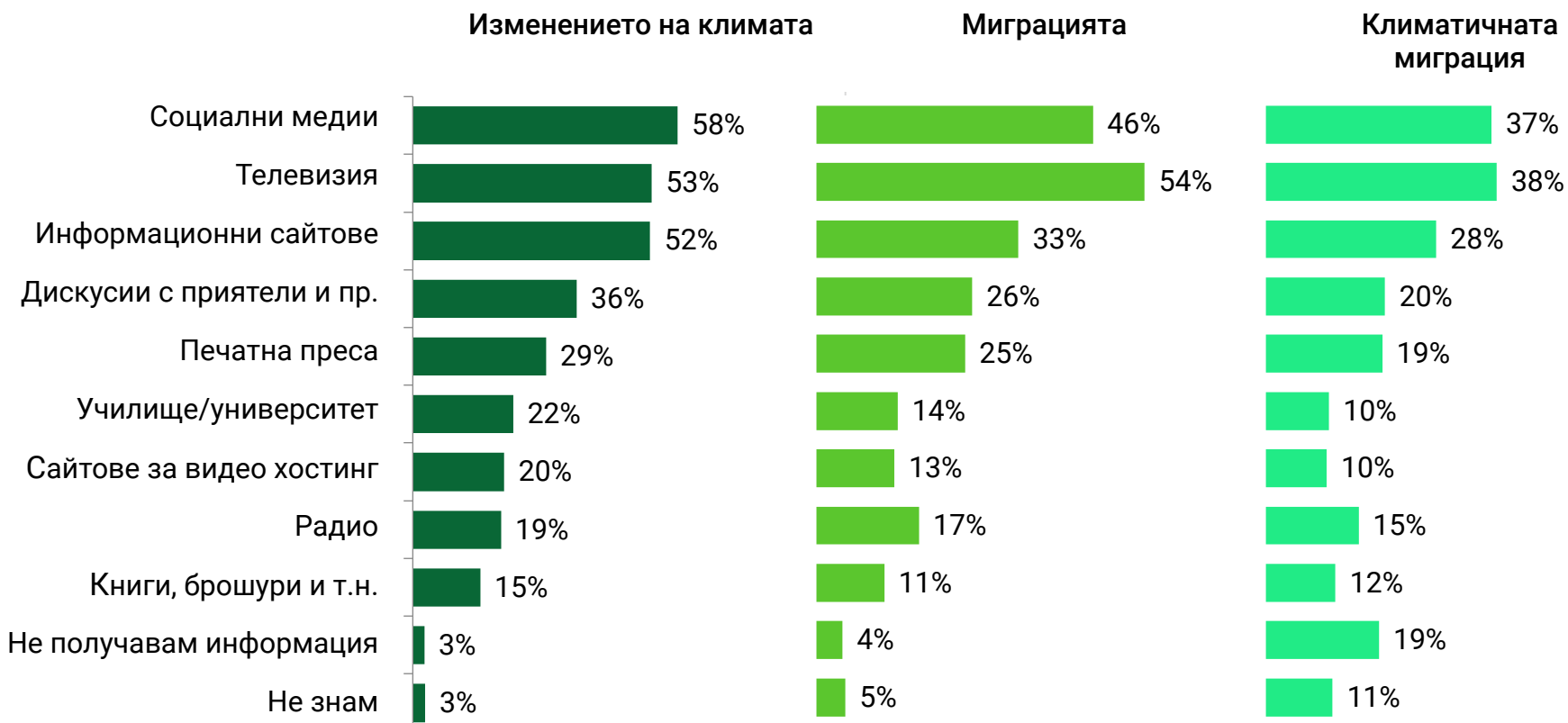
Основа: всички допитани в България (n=1020)

Как да стигнем до младите хора?

Повечето млади българи се информират за изменението на климата и (климатичната) миграция от онлайн медиите и разговори с приятели и близки.

- Най-важните канали са социалните мрежи и телевизията, следвани от информационните сайтове и дискусии с приятели и близки.

Фиг. 11: Откъде най-често се информират младите българи за...?

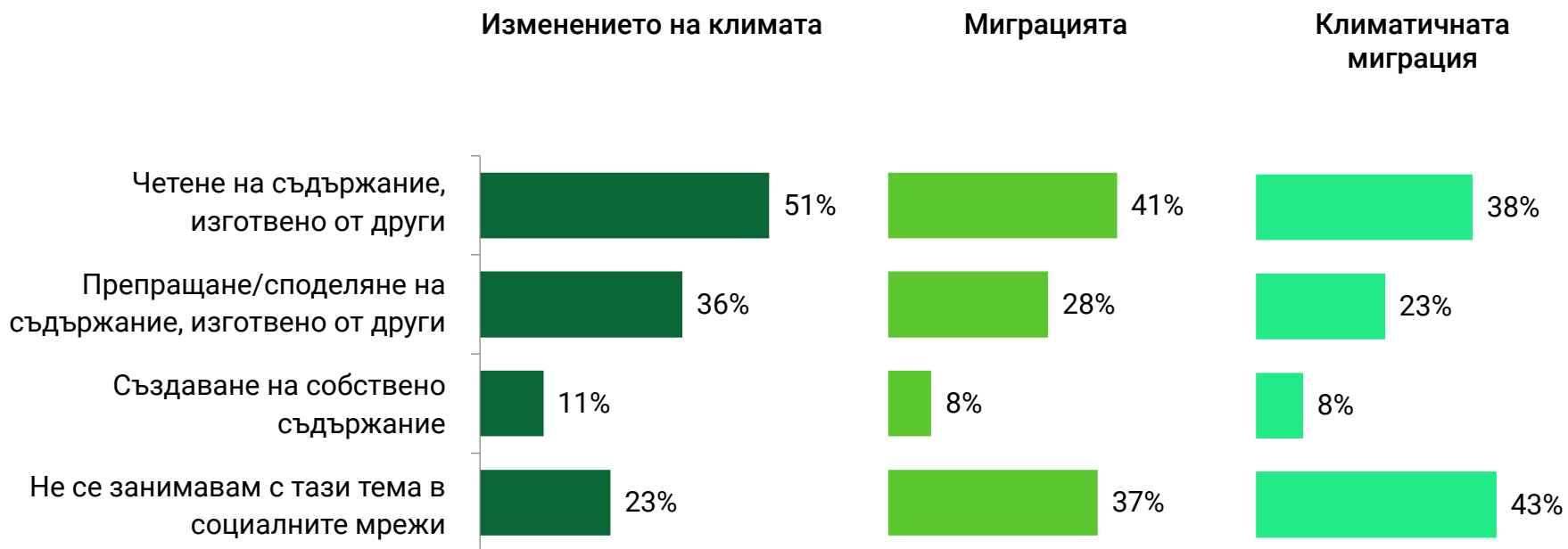

Q22. Откъде най-често се информират младите европейци за...?

Основа: всички допитани в България (n=1020)

- Младите българи участват активно в социалните мрежи: една трета до една четвърт от тях препубликуват или споделят там съдържание, свързано с изменението на климата (36%), миграцията (28%) и климатичната миграция (23%).

Фиг. 12: Използване на социални мрежи по темите

 Q23. Участвате ли в използването на социални мрежи по тези теми?
 Основа: всички допитани в България (n=1020)

Методика

Теренната работа за това проучване беше администрирана от Ipsos чрез компютърно асистирано уеб анкетиране. Допитването се осъществи сред представителна извадка от млади хора на възраст 15 – 35 години в 23 европейски държави. От 29 октомври до 19 ноември 2020 бяха проведени общо 22 377 анкети. 1020 от тях се състояха в България. Националните резултати бяха претеглени въз основа на възраст, пол и регион; същото важи и за обобщените резултати на европейско ниво, където бе отчетена и числеността на населението.

Забележка: Процентите в този документ са закръглени до цели числа. Ако сборът от резултатите не дава 100 или „разликата“ се разминава с +/-1 от реалните стойности, това може да се дължи на закръглянето. Лентите на диаграмите взимат предвид стойностите след десетичния знак, което обяснява защо ленти, изобразяващи еднакви проценти, може да се различават малко по дължина.

PARTNERS

act:onaid

Member of
act:onaid

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITÀ DI BOLOGNA